

Mevlâna Celâleddin Rumî

OKULLAR İÇİN
MESNEVÎ'DEN
SEÇMELER

Mütercim
Şefik Can

Yayıma Hazırlayan:
H. Nur Arıtran

YAYIN NU: 611
KÜLTÜR SERİSİ: 284

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-975-437-533-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 2005

17. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5

Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00

Sertifika No: 45103

İstanbul - 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tercüme Edenin Önsözü / 9

•

Hız. Mevlânâ'nın Mesnevisinin Birinci Cildine Yazdığı Önsöz /13

•

Hız. Mevlânâ'nın Hayatı / 15

•

Ney'in Ayrılıktan Şikâyeti / 27

•

Allah / 29

•

Peygamber Efendimiz ve Peygamberler / 53

•

Peygamber Efendimiz / 55

•

Peygamberler ve Veliler / 61

•

Kur'ân-ı Kerim / 69

•

Çok Yemenin Rûhumuza ve Bedenimize Verdiği Zararlar / 91

•

Dünya / 103

•

Her İşin Tam Olmamakla Berâber Bir Karşılığı Vardır. / 109

•

İnsanlarda Kusur ve Ayıp Görme / 115

•

Şeytan / 120

•

Günah / 121

•

Tövbe / 124

•

Cennet / 138

•

Cehennem / 140

•

İrâde / 146

•

Kederlerimiz / 149

•

Sabır / 159

•

Belâ / 168

•

Gözyaşı (Ağlama) / 178

•

Duâ / 188

•

Zikir / 197

•

Bilgi / 200

•

Akıl / 211

•

Nefs / 218

•

Aşk / 228

•

Dost, Arkadaş / 230

•

Öğüt / 241

•

Ömür / 249

•

Ölüm / 262

Hz. Mevlânâ'nın Mesnevisinin,
Milli Eğitim Bakanlığımızca
okullara tavsiye edilmesi üzerine,
özellikle gençlerimiz için hazırlanan bu
“Mesneviden Seçmeler” kitabını,
binlerce defa dünyaya gelsem
yine öğretmen olurum diyerek,
ilahi aşkla geçen doksan altı yıllık feyzli
ve bereketli ömrünü eğitime,
Hz. Mevlânâ ve Mesneviye adayan, mânevi büyüğüm

Mesnevîhan

Em. Öğretmen, Albay

Şefik Can

Hocamın aziz rûhuna ithaf ediyorum.

H. Nur Artıran

Tercüme Edenin Önsözü

YEDİ YÜZ YILDAN beri, bütün dünyada, ölmez eserler arasında yer alan ve çeşitli dillere tercüme edilen *Mesnevî-i Şerîf*'in bilindiği gibi Türkçe'ye de yapılmış manzum ve mensur bir çok tercümeleri vardır. Fakat bu tercümelere rahatça yararlanmak kolay olmamaktadır. Çünkü hikâyeler, bir kaç sahifede bitmemekte, hikâyeler içine başka hikâyeler de girmekte, ve böylece esas hikâyeye uzayıp gitmektedir. Yanlış anlaşılmasın, hâsâ ben bunu tenkid maksadı ile yazmıyorum. Bu tertipler, bu uzayıp gitmeler bir hikmete dayanmaktadır. Hz. Mevlâna fikirlerini daha iyi anlatmak için, konu ile ilgili çeşitli yerlerden hikâyeler almış, çağrışım suretiyle hatırına gelen bazı fıkraları da eklemiş ve konuyu kendi mübarek görüşleri ile süslemiştir. Fakat zincirvârî uzayıp giden hikâyeler arasında okuyucu da esas hikâyeyi ve dolayısıyla konuyu kaybetmektedir.

Bugünün insanının hayat şartları ile yedi asır öncesinin insanı arasında elbette çok fark vardır. Bu atom devri insanı maddî imkânlar elde etmiş, zenginleşmiş, adetâ makineleşmiş, kendini bir çok hususlarda rahata kavuşturmuştur. Fakat mânâ yönünden fakir düşmüştür. Eski insanın sabrını, ilim aşkını, manevî gücünü kaybetmiştir. Çünkü bitmez, tükenmez ihtiyaçlarının ve sonsuz isteklerinin esiri olarak çırpınıp durmakta ve dolayısıyla hayatı kendine zehir etmektedir. Böyle bir insan okumak için fazla bir zaman ayırmadığı gibi, uzayıp giden, birbirine karışan hikâyeler içinde sabrı da tükenmektedir. Aslında *Mesnevi*, bir hikâyeye kitabı da değildir. *Mesnevi*, hakikatler kitabı, irfan kitabıdır. Hz. Mevlâna, *Mesnevî*'nin I. cildinin önsözünde: "*Mesnevî*, hakikate ulaşmak ve Allah'ın sırlarına âgâh olmak isteyenler için bir yoldur. *Mesnevî*, temizlenmiş kişiler için gönüllere şifâdir. Hüzünleri giderir. *Kur'ân*'ı açıkça anlamaya yardım eder. Huy-

Mesnevî-i Şerifin Birinci Cildine Hz. Mevlâna'nın Yazdığı Önsöz

Bu kitap, *Mesnevi* kitabıdır. *Mesnevi*, hakîkate ulaşmak ve Allah'ın sırlarına âgâh olmak, akıl erdirmek isteyenler için bir yoldur. *Mesnevi*, din asıllarının asıllarının asıllarıdır. Allah'ın en büyük şaşmaz şerîati, hakîkate giden nurlu yoldur. *Mesnevi*, içinde kandil bulunan kandillğe benzer. Sabahlardan daha nurlu bir surette parlar. Hakîkati arayan gönüller için bir cennettir. *Mesnevî*'nin pınarları var, dalları var, budakları var, bu pınarlardan bir tanesine "Sel-sebîl" derler. Burası makam sahiplerince, kalpleri uyanık insanlarca en hayırlı duraktır. En güzel dinlenme yeridir. Hayırlı insanlar, iyi kimseler, orada yerler, içerler, neşelenirler, ferahlanırlar. *Mesnevî* imanlılara şifâ, imansızlara hasrettir. Nitekim, Hakk: "Kur'ân-ı Kerîm ile çoğunun yolunu azıtır, çoğunun yolunu doğrultur. Hidâyete eriştirir." demişlerdir. Şüphe yok ki *Mesnevi*, temizlenmiş kişiler için gönüllere şifâdır. Hüzünleri giderir. *Kur'ân* ı açıkça anlamaya yardım eder. Huyları güzelleştirir. Gönülleri temiz insanlardan, hakîkati sevenlerden başkalarının *Mesneviye*, dokunmalarına müsâade yoktur.

Mesnevi âlemlerin Rabbi'nden gönüle inmiş hakikatleri ihtiva eder. Gerçekten de *Mesnevi* Rabbü'l-âlemîn tarafından ilham olunmuş bir kitaptır. Bâtıl, onun ne önünden gelebilir, ne de ardından. Allah onu korur.

HAZRETİ MEVLÂNÂ'NIN HAYATI

Hazreti Mevlânâ'nın Doğum Tarihi ve Yeri

MEVLÂNÂ Celaleddin Muhammed (6 Rebiülevvel 609/30 Eylül 1207) senesinde Belh şehrinde dünyaya gelmiştir. Bu doğum tarihi üzerinde görüş ayrılıkları vardır. *Menakıbu'l-Arifin* sahibi Eflakî Dede merhum, yukarıdaki tarihi gösterirken Hazreti Mevlânâ'nın *Fîhi Mâfih* eserinde Semerkand'da idik, Harzemşah, Semerkand'ı kuşatmış, asker yığmış, savaşıyordu. Bir mahallede pek güzel bir kız vardı. O kız o kadar güzeldi ki, o şehirde ona benzer kız yoktu. O kızın:

"Allah'ım benî zalim düşmanların eline bırakma, bunu bana reva görme" diye yalvardığını duydum, diye yazması bu tarihin yanlış olduğunu göstermektedir. Çünkü: Semerkand şehri Mevlânâ'nın doğum tarihi olan 1207 tarihinde Harzemşah tarafından muhasara edilmişti. Bu muhasara vakası, kızın güzelliğini hatırlaması için Mevlânâ'nın o yıllarda en azından beş altı yaşında olması gerekir. Her halde bu sebepten olacak ki tarihçi Will Durant Mevlânâ'nın doğum tarihini 1201 diye gösterirken, Maurice Barres de 1203 olarak kaydetmiştir. Belh şehri bugün Afganistan'da bulunmaktadır. Belh şehri, o devirlerde, ilim merkezi olup henüz Moğol istilasına uğramamıştı. Camileri, medreseleri, sarayları ile etrafa ün salmıştı. İpek yolu üzerinde tüccarların da kaynaştığı, iktisaden gelişmiş bir başkent idi.

Ney'in ayrılıktan şikâyeti¹

(c. I, 1-18)

1 Şu Ney'in neler söylediğini can kulağı ile dinle, o ayrılıklardan şikâyet etmededir.

Ney kendine has bir dille, hal dili ile diyor ki: “Beni kamışlıktan kestiklerinden beri, feryadımdan, duygulu olan erkek de, kadın da inlemekte, ağlamaktadır. Şu var ki beni dinleyen her insan, benim neler dediğimi anlayamaz,

Benim feryadımı duyamaz. Beni anlamak, beni duymak için, ayrılık acısı çekmiş, gönlü yaralanmış, içli bir insan isterim ki, acılarımı, dertlerimi ona anlatabayım.

Aslından, vatanından ayrı düşmüş, oradan uzaklaşmış kişi, orada geçirmiş olduğu mutlu zamanı arar, o zamanı tekrar yaşamak ister, ayrıldığı sevgiliye tekrar kavuşmak arzu eder.

Ben her mecliste, her toplulukta, inledim, ağladım, durdum. Ben, huysuz insanlarla da, iyi insanlarla da düşüp kalktım.

Herkes, kendi anlayışına, zannına göre, benim dostum oldu. Ama, kimse benim gönlümdeki sırları araştırmadı, öğrenemedi.

¹ Ney, nefsânî arzularından kurtulmuş, nefsini yok etmiş, ilâhî sevgi ile dolmuş kâmil insanın sembolüdür. Ney, kamışlıktan ayrı düştüğü için inlemektedir. İnsan da, ezel âleminde, rûh âleminde dünyaya sürgün edilmiştir. Hakk'tan ayrı düştüğü için muzdariptir. Dünyada yaşadığı müddetçe, acılar, hastalıklar, belâlar içinde çırpındıkça insan, rûh âlemindeki mutluluğunun özlemini duyacak, yabancı olduğu ve sürgün gibi yaşadığı dünyadan kurtuluş yollarını arayacaktır.

Halbuki benim sırrım, feryadımdan uzak değildir. Fakat her gözde onu görecek nûr, her kulakta, onu işitecek, duyacak güç yoktur.²

Ten candan, can da tenden gizli değildir. Fakat kimseye canı görmek izni verilmemiştir.

Ney'in şu sesi, gönlü yakan bir ayrılık, bir aşk ateşidir. Kimde bu ateş yoksa, o, maddî varlığından kurtulsun, yok olsun.³

10 Ney'in sesindeki tesir, yakıcılık, onun içine düşen aşk ateşindedir. Hakîkat şarabında bulunan, insanı mest eden hal de, aşk coşkuluğundandır.

Ney, sevgilisinden ayrılmış olanın arkadaşıdır, dostudur. Onun yakıcı sesi, bizim Hakk'a kavuşmamıza engel olan perdelerimizi yırtmıştır.

Ney gibi bir zehri, ney gibi bir panzehiri, ney gibi bir dostu, ney gibi bir âşıkı kim görmüştür?⁴

Ney, kanlarla dolu bir yoldan, aşk yolundan bahsetmektedir. O, sevgi yüzünden çöllere düşen Mecnun'un aşk hikâyelerini anlatmaktadır.⁵

Bize, hak yolunu gösteren gerçek aşkın mahremi, dostu, aklını yitirmiş âşıklardan başkası değildir. Konuşan dile, kulaktan gayri müşteri, tâlib yoktur.⁶

² Yâni kendi cinsinden bir rûh-ı ârifi, yalnız ârif olan anlar.

³ Yok olsun, bir bedduâ değildir. Aksine, mânen yaşasın, var olsun, yokluğu arasın, benlikten kurtulsun, demektir.

⁴ Kâmil insan, iyinin de, kötünün de miyârdır. Günahkârların kötü huylarının zehridir. Kötü huyları öldürür, yok eder. Kötü huyların tesiri ile mânen zehirlenmiş, ölmüş bulunan iyi huyları da diriltir.

⁵ Aşk öyle bir alevdir ki parlayınca sevgiliden başka ne varsa hepsini yakar. *Mesnevî*, c. V, 588.

⁶ Âriflerin hakikatten bahseden sözlerine, ancak Hakk aşkıyla mest olanların kulakları tâlib olur. Akıldan, ancak bu aklı yitirmiş olanlar anlar.

Gamlı geçen günlerimiz uzadı ve sona ermesi gecikti. O günler, mutsuzluk, acılar ve ayrılık ateşleri ile arkadaş oldu da, yandı, gitti.¹⁵

Günler geçip gitti ise varsın geçsin. Gam yeme, onlara de ki: “Geçin, gidin... sizin gidişlerinizden bizim korkumuz yoktur... Ey mübârek, ey temiz dost... Sen kal, sen var ol.”⁷

Hakk âşıkları, muhabbet deryâsının balıklarındır. Onlar vuslat suyuna kanmazlar, bu sebeple balıktan başka herkes suya kandı, nasibi olmayanın da günü, uzadıkça uzadı. Rûhen yükselmemiş, ham kalmış kişi, yetişkin, olgun kişinin halinden anlamaz. Öyle ise sözü kısa kesmek gerektir, vesselâm.⁸

Allah

(c. III, 2905-2908)

Gökleri yaratan da o, göklerdekileri yaratan da o; suyu, toprağı, yer-yüzünü ve yeryüzünde bulunanları da yaratan o.. 2905

Göklere dönmeyi takdir etmiş; ona saflık vermiş, suya duruluk, toprağı bulanıklık, kara yüzlülük, bir tohumu bitirip geliştirme kabiliyeti ihsan etmiş.

Bu durumda nasıl olur da, gökyüzü çamurlaşır, çamur da, saf ve duru bir hâl alır?

İstersen bir taş yüz yıl boyunca “Lâl ol, daha kıymetli bir taş ol de” eskiyip yıpranmış bir şeye de, yüz sene boyunca hiç durmadan, yeni ol; yeni olduğun o eski günlere tekrar dön de sen.

⁷ Mübârek ve tertemiz dost sözünden bazı şârihler, insan-ı kâmilî, mürşîdi kasetmişlerdir. Bazıları da Cenâb-ı Hakk'ı düşünmüşlerdir.

⁸ *Mesnevî*'nin I. cildinin en başında bulunan bu onsekiz beyti Hz. Mevlâna kendisi yazmıştır. Bundan sonra bütün cildlerde bulunan yirmibeş bin altıyüz ondört beyti Mevlâna söyledi, Hüsâmeddin Çelebi yazdı.

Toprağa, Su huyunu al, suya benze, onun gibi ol; suya da, Bal ol, Süt ol desen ne fayda!

Cenâb-ı Hakk, yarattıklarının her birine bir şey ihsan etmiş, her birine ayrı bir yol çizmiştir. Nasıl olur da bir dağ uğraşarak, çalışarak bir saman çöpü olur?” Saman çöpü de koca bir dağ olur böyle bir şey mümkünmü?

Herşeyi Allah yaratmıştır

(c. VI, 365-367, 371)

Nasıl oluyor da kendi kendine; “Gündüzle gece bir sahibi, bir getirip götüreni olmadıkça, nasıl gelir, nasıl gider?” demiyorsun.³⁶⁵

Ey zavallı, akıl erecek şeylerin etrafında dönüp dolaşıyorsun, gel bir de şu akılsızlığını seyret!

Ey düşüncesiz kişi, söyle bakalım, evin bir yapıcısı, bir mimârı olmasını düşünmek mi daha akla uygundur, yoksa yapıcısı ve mimârı olmadan evin kendi kendine meydana gelmesini düşünmek mi akla uygun gelir?

Güzel bir san‘at eseri, kör bir çolak adamın elinden mi çıkar, yoksa maharetli, gözü görür, duygulu bir kişinin mi eseridir?³⁷¹

O olmasaydı, gökyüzü ne dönerdi, ne nûrlanırdı, ne de meleklerin yurdu olurdu.

O olmasaydı denizler heybetli olmazdı. İçlerinde ne balıklar yüzer, ne de pâdişahlara lâyük inciler bulunurdu.
2105

O olmasaydı, yeryüzünün, ne içinde kıymetli madenler, defneler bulunurdu, ne de dışında yaseminler biterdi.

Rızıklar bile onun rızkını yemektedir. Meyveler de onun yağmuruna susamışlarda onun için dudakları kurumuştur.

Bütün varlıklar, onun çevgeninin önünde bir top gibidir. Onun çevgenine, yâni Hakk'ın takdîrine uyar, o çevgene secde ederler. 926

Ey gönül, sen de bu yüz binlerce varlığın bir parçasısın, nasıl olur da onun hükmüne karşı kararsız bir hâle gelmezsin?

932 Her şey büyük yaradan'ın aşkı ile kararsızdır. Buluta da öyle gitme, böyle git diye ateşten (şimşekten) kırbaç vururlar da derler ki: "Haydi, filân ovaya yağmur yağdır. Buraya yağdırma, kulağını aç, emri dinle!" diye kulağını bile bükerek.

Herkes görünmeyi, yâni Cenâb-ı Hakk'ı bir sıfatla sıfatlandırır.

(c. II, 2924-2936)

Filozof kendi aklına göre O'nu yani Allah'ı bir başka türlü anlatır. Konu ile ilgilenen, bahse giren birisi filozofun sözünü ret eder, kabul etmez.

Başkaları çıkar, her ikisini de kınar. Bir başkası da, herkese bilgili olduğunu göstermek için, süslü laflar eder, yırtılır durur. 2925

Duyanlar kendisini o yörenin bilgili adamı sansın diye, her biri bu yolun izlerini söyler durur.

Ey genç; Şu hakîkati bil ki; bu çeşitli görüşlerin hepsi de doğru değildir. Fakat bu insanların hepsi de yollarını kaybetmiş sayılmaz.

Çünkü Hakk olmayınca bâtil meydana çıkmaz. Ahmak kişi sahte parayı, sahte olduğu için almaz, gerçek ümidi ile alır.

Eğer dünyada elden ele dolaşan geçer akça olmasaydı, sahte paraları sürmek, harcamak nasıl olurdu?

Doğru söz olmayınca, nasıl olur da yalan söz söylenir?
O yalan, doğrudan kuvvet alır. 2930

Doğru diye ümide düşerler de o yüzden eğriyi alırlar.
Zehiri şekere dökerler de öyle içerler.

Eğer güzel ve tatlı buğday olmasaydı, buğday gösterip
arpa satmak isteyen hilekâr ne kazanırdı.

Öyle ise; “Bütün bu sözler bâtıldır.” deme! Bâtıllar
Hakk’ı bulmak ümidi ile gönüle tuzak kurmuşlardır.

Sakın; “Bunların hepsi de hayâl, hepsi de sapıklıktır.”
Diye düşünme; bu dünyada hakîkatsiz hayâl de olmaz!

2935 Allah, geceler arasında gizlenmiş “kadir gece-
si” gibidir. Böyle olması da rûhun her geceyi denemesi,
ibâdetle geçirmesi içindir.

Ey genç! Bütün geceler kadir gecesi değildir ama, her
gecenin kadir gecesi olması ihtimali yok değil!

Filin nasıl bir hayvan olduğu ve şekli husûsunda ihtilâf edilmesi.

(cilt.3.1259.)

Bir fil karanlık bir ahırda bulunuyordu. Hindliler onu
halka göstermek için getirmişlerdi.

1260 Fili görmek için o karanlık yere bir çok kişi top-
lanmıştı.

Karanlıkta fili gözle görmeye imkân olmadığı için, her-
kes ellerini sürüyor, o şekilde onu anlamaya çalışıyordu.

Meraklılardan birinin eline filin hortumu geçti. O
adam; “Fil bir oluğa benziyor!” dedi.

Başka birinin eli filin kulağına dokundu. Fil ona yelpa-
zeye benzer zannını verdi.

Birisi elini filin ayağına sürdü. O adam da; “Filin şekli-
ni direk gibi gördüm.” dedi.

1265 Birisi de elini filin sırtına koyduğu için; “Bu fil taht
gibidir.” dedi.

Böylece herkes filin bir yerine dokundu; neresine dokundu ise, onu nasıl sandı ise, fili ona göre anlatmaya çalıştı.

Onların sözleri; dokunuşları, sanışları yüzünden birbirine aykırı düştü. Birisi ona “dal” dedi, öbürü “elif” adını taktı.

Eğer onların her birinin elinde bir mum, yâni hidayet nûru bulursa idi, sözlerindeki ayrılık, aykırılık olmazdı.

Duygu gözü, elin avucuna benzer. İnsanın avucu, filin her tarafını birden kavrayabilir mi?

O’nu yani Allah’ı ara!

(c. III, 978-988)

978 İster yavaş gitsin, ister acele koşsun arayan elbette aradığını bulur.

Ey Hakk yoluna düşen kişi, isteğine iki elinle sarıl! Çünkü istek, çok iyi bir kılavuzdur.

980 Topal da olsan, sakat da olsan, uyuklasan, edepsizce bile olsa, yine O’nun yolunda ol. O’na doğru sürün, O’nu, yâni Allah’ı ara!

Bazen söz söyleyerek, bazen susarak, bazen koklayarak her taraftan o hakikat pâdişahının feyz kokusunu almaya çalış!

Yâkup (a.s.) oğullarına; “Yûsuf’u, haddinden fazla, yâni çok, çok arayınız!” dedi.

“Her duygunuzu, yâni gözünüzü, kulağınızı hep bu aramaya verin ve ‘Onu bulacağız.’ diye her tarafa koşun, her tarafta onu arayın!”

“Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyiniz!” Yâni “Umut-suzluğa düşmeyiniz!” dedi. “Oğlunu kaybetmiş bir baba gibi her tarafa gidin, her tarafta onu araştırın!”

Onu ağızla sorup soruşturun; dört yana kulak verip, onun sesini duymaya çalışın! 985

Nereden güzel bir koku gelirse, onu koklayınız; ne taraftan o tanıdığın, o bildiğin kokusunu alırsanız o tarafa yürüyünüz!”

Nerede birisinden bir iyilik, bir lûtf görürsen sevin, teşekkür et! Böylece, belki sen o lûtfun aslına, kaynağına yol bulursun.

Çünkü, bu dünyada gördüğün bütün bu hoşluklar, bu güzellikler, bu iyilikler; sonsuz bir deryâdan sızıp gelmektedir. Sen bu küçücük fani sızıntıyı bırak da, onun madenine aslına yüz çevir; aslını ara, aslını bul!

İbrahim Edhem hazretlerinin tâcını, tahtını terk edip gitmesi.

(cilt.4.76.)

726 Sen de çabuk İbrahim Edhem hazretleri gibi pâdişahlıktan vazgeç de, onun gibi sonsuz, ölümsüz bir pâdişahlık bul.

O pâdişah gece vakti sedirine yatmış uyuyordu. Bekçiler de dam üstünde bekliyorlardı.

Ama pâdişah bekçilerin hırsızları, kötü kişileri uzaklaştırmaya çalışmalarını istemiyordu.

Çünkü o kendisinin adâlet sâhibi bir hükümdâr olduğunu biliyordu. O yüzden gönlü rahattı. Bir şey olmayacağından, kendisine bir kötülük gelmeyeceğinden emindi.

730 Muratların bekçisi; istekleri, dilekleri koruyan adâlettir. Geceleri damlarda sopalarını vurarak dolaşan bekçiler değildir.

829 O adı, sanı iyi pâdişah geceleyin tahtı üzerinde iken, damda bir takırtı, bir hay-huy işitti.

Sarayın damında sert sert adımlar atıldığını duydu. Kendi kendine “Buna kim cesâret edebilir?” dedi.

Sarayın penceresinden; “Kim o? Bu insan olamaz, bu saatte peri olmalı.” diye bağırdı.